Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Țurcanu Radu
Dosarul nr. 2r-1021/25 (2-25055085-02-2r-21052025)

D E C I Z I E

29 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența sa:
Președintele completului, judecătorul Diana Corlăteanu
Judecătorii Eleonora Badan-Melnic și Roman Pascari

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Țurcan Serghei,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Serghei împotriva SRL „Zahra Grup" și Biriuc Marina cu privire la constatarea nulității actelor juridice,

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 22 aprilie 2025, Țurcan Serghei s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Zahra Grup" și Biriuc Marina cu privire la constatarea nulității actelor juridice.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Serghei, a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă pe motiv că, reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară. (f.d. 28-29)

Solicitarea recurentului:

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, la 29 aprilie 2025, Țurcan Serghei, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

din 24 aprilie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

În argumentarea cererii de recurs, recurenta a invocat că, respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, constituie o condiție specială a exercitării dreptului la acțiune în justiție, care necesită a fi întrunită doar în anumite cazuri prevăzute de lege sau de contract.

A indicat că instanța de fond a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art.170 alin.1) lit. a) Cod de procedură civilă, pentru nerespectarea de către reclamantă a procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, deși la caz nu există nici o normă care ar prevedea respectarea acestei proceduri de judecare a cauzei.

Or, nulitatea nu poate fi înlăturată prin acordul părților, situația care apriori exclude aplicarea în speță, a procedurii prealabile de soluționare a litigiului ce ține de constatarea nulității unui act juridic.

Consideră că a depus cererea de chemare în judecată cu respectarea tuturor prevederilor legale, înscrise la art. 170 Cod de procedură civilă, iar instanța de fond pripit și eronat a constatat contrariul.

Consideră că, în speță, procedura prealabilă nu se aplică, iar judecătorul nu a menționat care normă sau clauză contractuală prevede pentru reclamantă respectarea în asemenea litigii, a procedurii de soluționare pe cale prealabilă a litigiului.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată solicită casarea acesteia, întrucât este neîntemeiată și îi îngrădește accesul liber la justiție, fiind încălcate de către instanță și prevederile art. 20 din Constituția Republicii Moldova.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea contestată a fost emisă la 24 aprilie 2025, iar recursul a fost depus la 29 aprilie 2025, în interiorul termenului legal de 15 zile. (f.d. 155-156)

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod.

În acord cu art. 166 alin.(2) lit. h) CPC, în cererea de chemare în judecată se indică: **date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege** sau de contractul părților.

Norma cuprinsă la art.167 alin.(2) lit. d) Codul de procedură civilă, enunță, că **la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă** a litigiului, **dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege** sau de contractul părților.

În corespundere cu art. 20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, **orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime,** iar în alin.(2) se indică că **nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.**

În temeiul art.10 alin.(1) și (3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

La judecarea recursului, Colegiul judiciar a stabilit că, la 22 aprilie 2025, Țurcan Serghei s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Zahra Grup” și Biriuc Marina cu privire la constatarea nulității actelor juridice, și anume, hotărârile Adunării Generale a societății.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Serghei, a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă pe motiv că, reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară. (f.d. 28-29)

Examinând conținutul încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, Colegiul judiciar conchide că, instanța de fond a interpretat eronat normele aplicabile speței, ceea ce a dus la formularea eronată a concluziilor cu privire la soluționarea litigiului dedus judecății.

Colegiul relevă că, în corespundere cu art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

În sensul prevederilor expuse supra, Colegiul judiciar consideră că, instanța ierarhic inferioară eronat a aplicat legea procesuală, restituind cererea de chemare în judecată pe motiv că, nu a fost respectată calea prealabilă, reținând că, la cerere de chemare în judecată nu a fost anexat niciun înscris din care ar rezulta expedierea în adresa SRL „Zahra Grup” și Biriuc Marina a notificărilor în vederea soluționării amiabile a litigiului și nici dovada recepționării acestora.

Ab initio pentru a examina dacă cererea prealabilă a fost expediată corect și recepționată de către pârâtă, trebuie mai întâi de stabilit dacă legea sau contractul instituie o asemenea procedură.

Așadar, se atestă două situații în care urmează a fi respectată procedura prealabilă, și anume: 1) în cazul în care părțile au stipulat aceasta în contract, prin manifestarea liberă a voinței; 2) în cazul expres statuat de lege.

În contextul celor expuse, în lipsa unei norme legale care ar prevede obligația de a parcurge calea prealabilă, în acțiunile în constatarea nulității absolute a actelor juridice vizate supra, instanța de fond nu era în drept de a restitui cererea de chemare în judecată, deoarece reieșind din esența și natura raportului juridic litigios inițiat prin cererea de chemare în judecată, reclamantul nu a avut obligația de a respecta o procedură prealabilă.

Concomitent, se va reține că, nulitatea absolută a actului juridic nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate sau succesorii acesteia. Or, prin nulitate absolută se înțelege sancțiunea pentru nerespectarea la încheierea actului juridic a unei norme, care ocrotește un interes general.

Prin urmare, instanța era obligată să examineze fondul cauzei, având în vedere că un act nul nu produce efecte juridice și nu poate fi legalizat prin simpla trecere a timpului sau prin acceptare tacită.

Instanța de recurs menționează că, prima instanță pripit a restituit cererea de chemare în judecată, or, totuși urma să concretizeze dacă urma sau nu în acest caz, Țurcan Serghei, ca persoană fizică să respecte procedura prealabilă, atunci când prin prezenta acțiune a solicitat constatarea nulității actelor juridice.

Acestea fiind reținute, Colegiul civil califică ca fiind neîntemeiat argumentul instanței precum că, reclamantul nu a respectat calea extrajudiciară de judecare a cauzei în condițiile în care la caz nu este necesară respectarea acesteia.

Corespunzător, soluția adoptată de instanța de fond prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Adițional, principiul disponibilității reglementat de art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă indică la afirmarea disponibilității în drepturi în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Consecvent, instanța de recurs atestă netemeinicia concluziilor instanței de fond privind nerespectarea procedurii prealabile.

Deci, reținând că acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 24 aprilie 2025, emisă de instanța de fond, iar pe cale de consecinţă și asupra necesității admiterii recursului declarat de Țurcan Serghei.

Aderent, Colegiul civil reține că, accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, or, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

Astfel spus, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret şi efectiv, presupunând ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară şi concretă de a contesta un act ce aduce atingere drepturilor sale.

Pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Reiterând motivele de fapt și de drept enunțate, statuând că instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată în cauză, Colegiul civil conchide de a admite recursul declarat de Țurcan Seghei, a casa încheierea Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată și a restitui cauza spre rejudecare în instanța de fond, la faza primirii cererii de chemare în judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 423-424, 427 lit. b) și 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Țurcan Seghei.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță și *în același complet de judecată*, la faza primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Diana Corlăteanu

Judecătorii Eleonora Badan-Melnic

Roman Pascari